

VEENE KEELE AINEKAVA

põhikooli 3.klassile

1. Õpieesmärgid

3. klassis vene keele õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- mõistab vene keele olulisust ning suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- õpib keele põhiteadmisi igapäevaelus ja õppetöös kasutama;
- arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades väljakujunenud keelenorme, suhtlusolukorda ja -eesmärki;
- õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid;
- loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste ning koostab neid suuliselt;
- arendab oskust oma arvamusi põhjendada;
- kasutab sõnastikke, et täiendada oma vene keele teadmisi.
- suhtub vene keelesse kui vene rahva rahvuslikku väärtusse ja vaimukultuuri olulisimasse osasse lugupidavalt ja loovalt.

2. Õppesisu - 210 tundi.

2.1. Üldteadmised vene keelest - 5 tundi.

- Keele roll inimese elus.
- Keel kui peamine suhtlusvahend.
- Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.

2.2. Graafika. Foneetika. Ortoepia - 10 tundi.

- Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud.
- Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata.
- Tähtede *е, ё, ю, я* funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.

2.3. Leksikoloogia ja fraseoloogia - 15 tundi.

- Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus.

Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus.

- Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid.
- Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud.
- Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.

2.4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus - 15 tundi.

- Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp.
- Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi.
- Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.

2.5. Morfoloogia - 70 tundi.

Nimisõna

- Üldiseloostus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad.
- Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus.
- Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine.
- Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Omadussõna

- Üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes.
- Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta.
- Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses.

Asesõna

- Üldiseloostus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis.

Tegusõna

- Üldiseloostus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid.
- Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus.
- Tegusõnade pööramine minevikus.

- Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Eessõna

- Üldiseloomustus.

2.6. Süntaks - 15 tundi.

Sõnaühend

- Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend.

Lause

- Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused.
- Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.

2.7. Tekst - 70 tundi.

- Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik.
- Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend.
- Tekstide otsimine internetist.
- Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid.

Kirjandusliku lugemise temaatika

- Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik.
- Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest.
- Tõsiselt ja naljaga pooleks.

2.8. Ortograafia ja interpunktsioon - 10 tundi.

- Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede *ѣ* ja *ѝ* kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede *ж*, *ч*, *ш*, *щ* ja *ц* järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. He õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri.
- Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.

3. Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- jutustab teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja
- märksõnade varal;
- oskab määrata kuuldu teksti teemat ja põhiideed;
- kommenteerib õpiülesannete täitmist ning arutab neid rühma- ja paaristööna;
- loeb tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses;
- vene kirjakeele hääldusnormidega;
- loeb iseseisvalt ülesandeid ja juhendeid ning täidab neid;
- kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
- kirjutab etteütlust, milles esinevad õpitud ortogrammid ja punktogrammid;
- koostab ning kirjutab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste.

Kuulamine

3. klassi lõpetaja:

- määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid;
- määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks;
- liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal;
- eristab kõneorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);
- määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;
- saab aru õpetaja suulistest juhistest.

Suuline kõne

3. klassi lõpetaja:

- hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;
- koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;
- arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust;

- koostab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste;
- loeb peast luule- ja proosatekste.

Lugemine

3. klassi lõpetaja:

- täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;
- loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru;
- loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist.

Kirjutamine

3. klassi lõpetaja:

- kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;
- tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede *u, e, ë, ю, я* ja *ь* abil);
- vormistab grammatikaülesanded õigesti;
- kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlosti ning lihtsaid kirjandeid;
- oskab oma kirjalikke töid parandada.

4. Hindamine

4.1 Õppeaasta jooksul rakendatakse viiepallisüsteemi.

Kasutatakse:

- jooksvat hindamist;
- kokkuvõtva kontrolltöö hindamist;
- kokkuvõtvat hindamist (õppeveerandi-, aastahinne)

4.2. Õppeaasta jooksul hinnatakse jooksvalt viiepallisüsteemis

- testimine
- kirjalikud ja suulised vastused
- praktilised tööd
- iseseisvad tööd
- diktaat
- kirjand
- esikus

Hindamiskriteeriumid

Teemad/ Tase	1. Üldteadmised vene keelest. 5 tundi 2. Graafika. Foneetika. Ortoepia. 10 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. On võimalikud üksikud vead. Oskab sõna häälikulistäheliselt analüüsida.
4	<ol style="list-style-type: none"> Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas. Teeb väikeseid vigu sõnade häälikulistähelise analüüsi tegemisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> On tutvunud reeglite ja mõistetega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Teeb ränki vigu. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud.
Teemad/ Tase	3. Leksikoloogia ja fraseoloogia. 15 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> Rikas sõnavara. Tööd on sõnavara poolest rikkad ning sõnakasutus on täpne. On omandatud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua oma näiteid reegli või mõiste kohta.
4	<ol style="list-style-type: none"> Suur sõnavara. Kõne leksika ja grammatika on piisavalt mitmekesine. Teeb väikeseid vigu. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> Sõnavara on piisav. Süntaktilised konstruktsioonid on ühetaolised, esineb väär sõnakasutus. Reeglid ja mõisted ei ole piisavalt omandatud. Vajab õpetaja abi. Teeb vigu. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Sõnavara on vaene. Pidevalt vajab õpetaja abi. Teeb ränki vigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel.
Teemad/ Tase	4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus. 15 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. Ei tee vigu sõna morfeemide määramisel.
4	<ol style="list-style-type: none"> Suudab Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas. Teeb väikeseid vigu sõna morfeemide määramisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> On tutvunud reeglite ja mõistetega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel. Teeb vigu sõna morfeemide määramisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Teeb ränki vigu. 3. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud.
Teemad/ Tase	5. Morfoloogia. 70 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab eristada sõnaliike. 2. On omandanud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. On võimalikud üksikud vead.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab eristada sõnaliike. 2. Teab reegleid ja mõisteid, oskab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel, suudab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid kasutada. 3. Teeb väikeseid vigu.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglitega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. Teeb vigu. 2. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel. 3. Ei oska põhjendada oma arvamust piisavalt sügavalt ja tõestatult ning tuua oma näiteid.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. Õpilane ei tea suuremat osa õpitava materjali vastavast peatükist, teeb ränki vigu mõistete ja reeglite sõnastamisel, mis moonutavad nende mõtet, esitab materjali korratult ja ebakindlalt.
Teemad/ Tase	6. Süntaks. 15 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab leida lausetes sõnaühendeid. Oskab sõnaühendeid veatult välja kirjutada, nende liiki, põhisõna ja laiendit määrata. 2. Oskab kirjalikult õigesti vormistada lihtlauset, kasutades õiget punktuatsiooni. 3. Oskab leida lauses pea- ja kõrvalliikmeid vigu tegemata. 4. Oskab leida homogeenseid lauseliikmeid. 5. On omandatud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas või keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab leida lausetes sõnaühendeid. 2. Teeb väikeseid vigu lihtlause vormistamisel, lause analüüsimisel. 3. Teab reegleid ja mõisteid, oskab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, suudab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, mõningase õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu lausete analüüsimisel, sõnaühendite leidmisel. Reeglid ja mõisted ei ole piisavalt omandatud.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. On raskusi lause analüüsimisega, lauses sõnaühendite leidmisega. 3. Vajab pidevalt õpetaja abi. 4. Õpilane ei tea suuremat osa õpitava materjali vastavast peatükist, teeb ränki vigu mõistete ja reeglite sõnastamisel, mis moonutavad nende mõtet, esitab materjali korratult ja ebakindlalt.
Teemad/ Tase	7. Tekst 70 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. On omastatud teadmised tekstist. 2. Oskab määrata tekstitüüpe. Rikas sõnavara. 3. Tööd on sõnavara poolest rikkad ning sõnakasutus on täpne.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suur sõnavara. Kõne leksika ja grammatika on piisavalt mitmekesine.

3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõnavara on piisav. 2. Süntaktilised konstruktsioonid on ühetaolised, esineb väär sõnakasutus.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Sõnavara on vaene. 2. Esineb raskusi tekstitüübi määramisel. 3. Pidevalt vajab õpetaja abi.
Teemad/ Tase	8. Ortograafia ja interpunktsioon. 10 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. Oskab kirjalikult õigesti vormistada lihtlauset ja homogeenseid lauseliikmeid, kasutades õiget punktuatsiooni.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel. 3. Teeb väikeseid vigu lihtlause ja homogeensete lauseliikmete vormistamisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, mõningase õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel 3. Teeb vigu lihtlause ja homogeensete lauseliikmete kirjalikul vormistamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. Teeb ränki vigu. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud. 3. On raskusi lihtlause ja homogeensete lauseliikmete kirjalikul vormistamisel. Pidevalt vajab õpetaja abi.

5. Õppekirjandus:

- Русский язык. Учебник для 3 класса. 1 и 2 часть. Карина Росс, Елена Тимофеева
- Русский язык. Рабочая тетрадь для 3 класса 1 и 2 часть. Карина Росс, Елена Тимофеева
- Русский язык. Контрольные работы для 3 класса. Карина Росс, Елена Тимофеева
- Чтение. Учебник для 3 класса. 1 и 2 часть. Елена Тимофеева, Елена Друзик

6. Õppevahendid:

- Vihikud
- Õppikud, töövihikud
- Sõnastikud
- <http://www.oppekava.ee/>
- www.gramota.ru
- www.koolielu
- www.miksike.ee